

Datum

7 april 2025

Onderwerp

VNG-inbreng CD Digitale ontwikkelingen in de zorg 10 april

Geachte dames en heren,

Op woensdag 10 april spreekt u met minister Agema over digitalisering in de zorg. Wij vragen u daarbij nadrukkelijk ook oog te hebben voor het sociaal domein. Digitalisering is namelijk essentieel om inwoners tijdig passende zorg en ondersteuning te bieden.

Dat vraagt om digitale samenwerking tussen zorg en sociaal domein, maar óók om digitalisering binnen het sociaal domein zelf. Alleen dan kunnen we de eigen regie van inwoners ook digitaal versterken én structureel bijdragen aan arbeidsbesparing in beide domeinen.

Gemeenten zetten zich in voor een gezondere samenleving. Dit is tevens in het belang van een houdbaar zorgstelsel. Om dat goed te kunnen doen is het nodig dat gemeenten ook daadwerkelijk in staat worden gesteld om te digitaliseren, zowel financieel als organisatorisch.

De VNG vraagt graag uw aandacht voor drie punten met het verzoek deze te betrekken bij het debat:

1. Faciliteer digitale samenwerking tussen medisch en sociaal domein (om administratieve lasten in beide domeinen te verminderen en voor betere kwaliteit van zorg en ondersteuning)
2. Zorg dat álle inwoners mee kunnen in de digitale transitie.
3. Zorg voor structurele financiering: zonder digitale versterking van gemeenten geen digitale transformatie van zorg naar gezondheid.

Hieronder lichten we deze punten toe.

1. Faciliteer digitale samenwerking tussen medisch en sociaal domein (voor betere zorg en ondersteuning)

Digitalisering staat hoog op de agenda in de zorg, maar ook in het sociaal domein is digitalisering onmisbaar – juist om het zorgstelsel op termijn houdbaar te houden. Gemeenten en hun partners in het sociaal domein hebben hierin een sleutelrol. Door in het sociaal domein te digitaliseren, versterken we niet alleen de eigen regie van inwoners, maar besparen we óók kostbare tijd en capaciteit bij professionals in zowel het sociaal domein als in de zorg. Met behulp van digitale oplossingen verminderen we administratieve lasten in beide domeinen en werken we aan een betere kwaliteit van zorg en ondersteuning. ([De kracht van sociale technologie in het sociaal werk | Movisie](#))

Goede digitale toegang voor inwoners, het digitaal kunnen doorverwijzen naar het sociaal domein en het aansluiten van digitale toepassingen tussen zorg en sociaal domein zijn hiervoor randvoorwaardelijk. Dit vraagt om een stevige digitale infrastructuur en samenwerking, waarin gemeenten als organiserende en verbindende partij een centrale rol vervullen.

Mits goed gefaciliteerd en met goede randvoorwaarden, kunnen gemeenten een belangrijke bijdrage leveren aan betere gegevensuitwisseling, datagedreven werken en meer samenhang in digitale zorg en ondersteuning voor inwoners. Dat leidt tot meer passende zorg en ondersteuning, lagere werkdruk én verlichting van het zorgstelsel.

We roepen u op de minister te vragen hoe zij gemeenten in staat zal stellen om het sociaal domein te digitaliseren en digitaal beter te verbinden met de zorg, zodat we gezamenlijk bijdragen aan het houdbaar maken van het zorgstelsel.

2. Zorg dat álle inwoners mee kunnen in de digitale transitie

Digitalisering biedt kansen om zorg en ondersteuning efficiënter, toegankelijker en betaalbaarder te maken. Maar deze kansen worden pas werkelijkheid als álle inwoners mee kunnen doen. Binnen het sociaal domein is dit extra belangrijk: hier ligt de sleutel voor preventie, het versterken van eigen regie en het opvangen van (zorg)vragen voordat ze zwaarder worden.

Op dit moment heeft een grote groep inwoners moeite met digitale systemen of ontbreekt het aan kennis, vertrouwen of middelen om technologie te gebruiken. Eén op de vijf Nederlanders heeft beperkte digitale vaardigheden. Zonder gerichte ondersteuning kunnen zij niet zelfstandig gebruikmaken van digitale voorzieningen voor hulp, zorg of voorzieningen. Dat leidt tot ongelijke toegang, slechtere gezondheidsuitkomsten en uiteindelijk méér druk op het zorgstelsel.

Gemeenten zetten zich al in via initiatieven als *informatiepunten digitale overheid* (IDO's) en lokale ondersteuning, maar structurele middelen, samenwerking en landelijke regie ontbreken.

Gemeenten kunnen deze opgave alleen waarmaken als zij hiervoor ook de ruimte krijgen.

Investeren in digitale vaardigheden, bewustwording, toegankelijke systemen en ondersteuningsnetwerken is geen bijzaak, maar een randvoorwaarde voor succesvolle digitalisering.

Wij roepen u op de minister te vragen hoe zij gaat zorgen dat gemeenten structureel worden ondersteund om inwoners – juist ook in het sociaal domein – mee te nemen in de digitale transitie, zodat digitalisering bijdraagt aan gelijke kansen, versterking van eigen regie én verlichting van de zorg.

3. Zorg voor structurele financiering: zonder versterking van gemeenten geen digitale transformatie

Gemeenten zijn mede-regievoerders van de transformatie in de regio's. Die transformatie – van zorg naar gezondheid, en van ziekte naar preventie – slaagt alleen als het sociaal domein digitaal mee kan bewegen.

In een aantal regio's zijn aanvragen gedaan om transformatiemiddelen in te zetten voor digitalisering. Dat is een veelbelovende eerste stap. Maar om daadwerkelijk impact te maken, moet deze beweging in álle regio's mogelijk zijn – en structureel ondersteund worden.

Het realiseren van digitale toegang voor iedere inwoner, het versterken van eigen regie en het verbinden van zorg en sociaal domein vraagt om langjarige inzet. Gemeenten moeten kunnen investeren in digitale infrastructuur, ondersteuning en samenwerking – en deze voorzieningen ook in de tijd kunnen onderhouden en doorontwikkelen.

Langjarige financiering is daarvoor cruciaal. Alleen dan kunnen gemeenten hun rol in de digitale transformatie van het sociaal domein waarmaken en bijdragen aan het voorkomen van zorg, het versterken van inwoners en het verlichten van de druk op het zorgstelsel.

We roepen u op de minister te vragen hoe zij gaat zorgen voor langjarige en structurele financiële ondersteuning van gemeenten, zodat zij de digitale transformatie in het sociaal domein duurzaam kunnen realiseren en iedere inwoner toegang krijgt tot passende ondersteuning.